

PROIECTE EUROPENE IMPLEMENTATE LA CSEI-CONSIDERENTE ȘI CONTRIBUȚII

Prof. Vasilica Cismașu, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, Cluj-Napoca

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă (Școala Specială nr. 1), Cluj-Napoca este continuatoarea instituției de învățământ pentru copiii cu deficiență mintală din Cluj. Documentele aflate în arhivă atestă înființarea din anul 1929 a Școlii pentru Copii cu boli mintale în care cuprinde în anul școlar 1929 – 1930 un număr de 85 elevi dintr-un areal foarte întins cuprinzând chiar și elevi din Chișinău și Budapesta. Limba în care se desfășura activitatea era cea oficială, limba română.

În prezent Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă din Cluj-Napoca își desfășoară activitatea cu un număr de aproximativ 165 elevi, din care la 3 clase se aplică principiile pedagogiei curative și totodată asigură servicii educaționale în școlile de masă pentru un număr de peste 350 elevi.

SERVICIILE SPECIALIZATE oferite de școală sunt:

- *Educație specială și specializată* a copiilor:
 - cu dizabilitate intelectuală severă și moderată,
 - cu tulburări din spectul autist,
 - cu dificultăți de învățare,
 - cu tulburări asociate,
 - cu dizabilități neuromotorii sau nedeplasabili, prin școlarizare la domiciliu,
 - cu dizabilitate intelectuală ușoară și moderată, integrați în școala de masă;
- *Compensare prin terapii specifice* pentru elevi cu: tulburări de limbaj, tulburări de comportament, deficiențe fizice și neuromotorii, deficiențe senzoriale, dificultăți de învățare, dificultăți de dezvoltare, dificultăți de adaptare;
- *Evaluare psihopedagogică, diagnosticare, orientare școlară și profesională* prin Comisia internă de evaluare complexă;
- *Asistență educațională și terapeutic-recuperatorie* pentru elevii cu cerințe educative speciale integrați în unitățile de învățământ de masă;
- *Informare și consiliere pentru părinți;*
- *Informare și consiliere a cadrelor didactice;*

- *Cercetare psihopedagogică și elaborare de studii de specialitate;*
- *Informare și formare continuă* pentru personalul didactic prin programe de formare și perfecționare;
- *Suport metodic-științific în domeniul educației incluzive* pentru cadrele didactice din școlile de masă;
- *Testare și consiliere psihopedagogică.*

De-a lungul timpului, personalul instituției a căutat diverse modalități de îmbunătățire și diversificare a serviciilor educaționale și terapeutice oferite de școală. Astfel, programul european ERASMUS+ oferă oportunități de realizare a unor parteneriate transnaționale care contribuie la schimbul de bune practici cu implicații în inovarea didactică în beneficiul elevilor, totodată contribuind și la incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități. Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă a profitat de această oportunitate și, începând cu anul 2016 a derulat 6 proiecte care au contribuit atât la eficientizarea activității didactice și a intervenției specifice, precum și la creșterea calității vieții elevilor cu dizabilități din instituție, precum și a familiilor acestora, cât și la creșterea gradului de incluziune socială.

În cadrul proiectului *Bridging Differences Through Music* (2016- 2018) Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Cluj-Napoca a fost partener alături de instituții din Spania, Turcia, Italia și Polonia. În cadrul acestui proiect ne-am propus să încurajăm cooperarea între elevii cu/fără dizabilități în dezvoltarea unor activități muzicale de valorizare a tradițiilor naționale (ritmuri, cântece și dansuri tradiționale), de improvizație și compoziție muzicală având ca teme centrale *iubirea și pacea*. De aceste activități au beneficiat aproximativ 40 de elevi ai școlii noastre care au colaborat cu un grup de 10 elevi din școlile de masă. Activitățile s-au derulat pe parcursul a doi ani și au fost integrate în programul școlar și recuperatoriu al elevilor. Partenerii noștri au fost Ceip Montero de Espinosa Spania, Associazione Culturale „AccordiAbili” Italia, Zespol Szkol Specjalnych Nr. 8 Polonia și Isparta Şehit Polis Mehmet Karacatilki Ve Sanat Merkezi Turcia.

Un alt proiect în cadrul căruia instituția noastră a fost partener este *Strengthening Thinking and Learning Skills/Întărirea gândirii și abilități de învățare*, (2016-2019). Proiectul, prin obiectivele propuse, a dorit să abordeze situația copiilor care se confruntă cu bariere în învățare și în final să contribuie la reducerea abandonului școlar, deoarece, în urma unor cercetări efectuate s-a constatat faptul că numărul copiilor etichetați ca având "nevoi educaționale speciale" este în creștere. Copiii care aparțin minorităților etnice sau circumstanțe socio-economice mai puțin favorabile, precum și copiii cu dificultăți de învățare

sunt expuși riscului de eșec școlar și existând premise foarte mari ca aceștia să abandoneze școala. În ciuda evoluțiilor internaționale în vederea incluziunii, mulți copii sunt excluși și lipsiți de educație adecvată, din cauza unei deprecieri sau dificultăți funcționale: nu există suficient sprijin, profesorii nu au cunoștințe despre cum să includă în clasă diferiți copii, iar rapoartele de evaluare sunt rareori potrivite abordării incluzive. Partenerii în cadrul proiectului, au fost șapte ONG-uri și instituții din Cehia, Lituania, Slovacia, Olanda, România, iar prin activitățile propuse, s-au creat instrumente de lucru și exemple de bune practici în domeniul învățării mediate, a evaluării dinamice și a abordării elevului în cadrul procesului de învățare și rezolvare de probleme.

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, Cluj-Napoca, a fost coordonator al proiectului *Outdoor learning and sport activities (2016-2018)*. Alături de parteneri din Polonia, Turcia, Italia, UK, Portugalia, în cadrul proiectului ne-am propus să desfășurăm activități de învățare în afara sălii de clasă și în afara școlii, să organizăm activități sportive inedite în parteneriat cu elevi din școli de masă, precum și activități în care elevii cu dizabilități să fie însoțiți de părinți.

Începând cu anul școlar 2018-2019, *Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, Cluj-Napoca*, va implementa Proiectul Erasmus+ *TogetheART/Crossing the Borders; Social Inclusion of People with Disabilities*. Scopul proiectului este acela de a schimba atitudinile negative referitoare la persoanele cu dizabilități în atitudini pozitive. Proiectul, prin activitățile sale, se adresează atât elevilor cu dizabilități, cât și celor tipici, părinților elevilor, profesorilor și, indirect întregii comunități. Partenerii Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă, în cadrul acestui proiect sunt școli din Turcia, Polonia și Letonia.

Cea mai mare provocare a oricărui profesor este de a capta atenția elevilor săi și de a transmite informații/idei într-un mod cât mai eficient, antrenant și activ. Pentru a face față acestei provocări e nevoie de implementarea unor idei inovatoare care să ofere elevilor experiențe de învățare cât mai interactive. Restructurarea școlii, ca mediu de învățare reprezintă provocarea secolului 21; abilitățile de care elevii au nevoie ulterior la locul de muncă și în viață s-au schimbat mult în ultimul deceniu. Astfel este nevoie de un mediu în care elevii să învețe într-un mod activ, antrenant și diferit, acest aspect reprezentând una dintre prioritățile implementării proiectului Erasmus+ “*Travelling to new teaching adventures*”. Participanții din cadrul proiectului, școli din Belgia – coordonator, Norvegia, Portugalia și România, au ocazia să experimenteze punerea în aplicare a unor noi metode

de predare/învățare, astfel, abordând diverse strategii de predare-învățare va crește nivelul motivației atât din partea elevilor, cât și a profesorilor.

Dorința de a face o schimbare: în modul de abordare a conținuturilor și a materialelor didactice, pentru a fi cât mai prietenoase cu mediul; în comportamentul elevilor, părinților și profesorilor de a fi mai conștienți de mediul în care trăiesc; și în viziunea comunității, pentru a vedea că suntem prezenți și activi, cât mai mulți să ne ia exemplul, a constituit motivația proiectului ECO-EDUCATION, în coordonarea Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă, cu parteneri Zespol Szkol Specjalnych w Kolbuszowej Dolnej, Polonia, OZDEBIR Ozel Egitim Uygulama Merkezi 1. Kademe, Turcia, I.C. Cassara-Guida, Partinico, Italia, Escola Basica e Secundaria Dr. Angelo Augusto da Silva, Funchal, Portugalia, 45 Primary School of Iraklion, Grecia. În perioada de derulare 2020-2022, acest proiect are ca obiective: creșterea gradului de conștientizare pentru cel puțin 10% dintre elevii și părinții fiecărei școli partenere, cu privire la situația deșeurilor și a metodele de reducere, reutilizare și reciclare (RRR) a acestora, în țara lor și în lume, în primele șase luni ale proiectului; încurajarea a cel puțin 10% din elevii fiecărei școli partenere să identifice 5 aspecte, situații sau obiceiuri negative care le afectează mediul apropiat (în școala sau orașul lor), în primele șase luni ale proiectului; îmbunătățirea metodelor de Eco-educație pentru 10% din cadrele didactice din fiecare școală parteneră, în primul an al proiectului; reducerea deșeurilor în cele 6 școli cu cel puțin 20%, până la sfârșitul proiectului; creșterea gradului de implicare civică pentru cel puțin 10% dintre elevi, profesori și părinți, până la sfârșitul proiectului; facilitarea cunoștințelor privind eco-educația pentru profesorii din cel puțin alte 10 școli până la sfârșitul proiectului.

Prin tematica diversă și prin modul de abordare care, complementar activităților derulate în școală, proiectele ERASMUS+ oferă posibilitatea schimbului de bune practici la nivel internațional, precum și oportunități de socializare a copiilor cu CES prin participarea la mobilități internaționale.

O altă categorie de proiecte care sunt de interes pentru instituția noastră sunt proiectele POCU, astfel din anul 2018 școala noastră este partener asociat al Inspectoratului Școlar Județean Cluj în cadrul a două proiecte, și anume: *Școala face diferența* și *Predare pentru schimbare*.

Cele două proiecte sunt complementare, astfel dacă primul proiect amintit are beneficiari direcți copiii, cel de-al doilea îi are în prim plan pe dascăli, dar prin obiectivele asumate, în ambele proiecte sunt dezvoltate activități care contribuie la reducerea și

prevenirea părăsirii timpurii a școlii, creșterea frecvenței școlare și îmbunătățirea performanțelor educaționale.

În cadrul proiectului *Școala face diferența*, în școala noastră s-au organizat cercuri educaționale la nivel antepreșcolar, preșcolar și școlar, s-a implementat programul Școala după școală, s-au organizat workshop-uri pentru părinți și activități extrașcolare (serbări și excursii) pentru elevi, s-au identificat parteneri care pot contribui la realizarea activităților și atingerea obiectivelor, s-au asigurat pachete de igienă, rechizite, îmbrăcăminte pentru toți copiii care fac parte din grupul țintă al proiectului. Proiectul a creat oportunitate de diversificare a ofertei educaționale prin implementarea unui program de intervenție timpurie, prin activități specifice destinate copiilor de vârstă antepreșcolară, totodată s-a dotat școala cu o cameră multisenzorială în care se poate întâlni robotul NAO și se poate folosi echipamentul de realitate virtuală, s-au amenajat 2 grupe de grădiniță, s-a dotat o sală pentru programul școala după școală, s-au asigurat echipamente pentru profesori, cum ar fi laptopuri, multifuncționale, imprimanta 3D.

În tabelul de mai jos sunt prezentate activitățile organizate pe grupe de vârstă.

Grupa de vârstă	Activități/Cercuri educaționale
- Antepreșcolari	Terapii specifice
- Preșcolari	Cunoașterea mediului și implicare socială Nutriție și sport Teatru Pictură Muzică și dans
- Școlari	Nutriție și sport Teatru Pictură Muzică și dans Minimarket Manager în școala ta Limba engleză Utilizarea instrumentelor educaționale software

În cadrul proiectului *Predare pentru schimbare* accentul a fost pus pe dezvoltarea competențelor didactice și profesionale prin organizarea și participarea la programe/acțiuni educaționale destinate în special personalului din unitatile de învățământ cu risc educațional ridicat. În acest sens au fost organizate trei cursuri de formare *Evaluare și dezvoltare personală a copiilor și elevilor, Folosirea mijloacelor TIC în educație, Curs de dezvoltare a*

competențelor transversale, Curs de formare pentru managerii școlari, acreditate, la care au participat 101 cadre didactice din cadrul CSEI.

În urma participării cadrelor didactice la programele de formare la nivelul școlii s-au elaborat planuri individuale de intervenție/dezvoltare, s-au obținut 20 burse de studiu, s-au organizat 6 ateliere de lucru, 15 vizite de studiu, s-a participat la workshop-uri, s-au implementat 54 miniproiecte educaționale și 26 proiecte inovative. Astfel, cadrele didactice s-au "îmbogățit" atât profesional, cât și personal, au avut ocazia să-și exerseze abilitățile de scriere a unor proiecte, totodată au primit finanțare pentru punerea în practică a unor idei care au contribuit la eficientizarea activității didactice.



Aspecte din activitățile din cadrul miniproiectelor și a proiectelor inovative

Considerăm că proiectele europene au o contribuție importantă pe diverse planuri:

- creșterea stării de bine și a calității vieții copiilor cu dizabilități;
- diversificarea ofertei educaționale;
- creșterea nivelului de motivație a elevilor și profesorilor;
- schimbarea practicilor educaționale și a rolurilor actorilor educaționali;
- crearea unui mediu de învățare care să promoveze dezvoltarea durabilă;
- îmbunătățirea bazei materiale a școlii;
- oferirea posibilității cadrelor didactice de a exercita scrierea unor proiecte și de a achiziționa materiale necesare activității la clasă.



Obiecte realizate cu imprimanta 3D